

מהאי קָרְבָּא קָדְמָה דָקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פָקִיד. אֲלֹא מֵשָׁה זֶכְאָה חֹלְקִיהָ, דָאָסְטָפָל וַיַּדְעַ עֲקָרָא דְמַלְהָ. אָמַר מֵשָׁה, אָנָּא אָזְמִין גְּרָמִי לְהַהְוָא קָרְבָּא דְלָעִילָא, וְאַנְתָּה יְהֹשָׁעַ זֶמְינִין גְּרָמִי לְקָרְבָּא דְלִתְתָּא.

וְהִיִּנוּ דְכְתִיב, וְהִיָּה כְאָשֶׁר יָרִים מֵשָׁה יַדְוָ וְגַבְרִישָׁרָאָל: יְשָׁרָאָל דְלָעִילָא. וּבְגִין כֵּה סְלִיק מֵשָׁה גְּרָמִיהָ מְקָרְבָּא דְלִתְתָּא, בְּגִין לְאַזְדְּרוֹא בְּקָרְבָּא דְלָעִילָא, וַיַּתְגַּצֵּחַ עַל יַדְוָ.

אָמַר ר' שְׁמֻעוֹן, וּכְיֵקֶלֶת הִיא בְּעִינֵיכֶם, קָרְבָּא דָא דְעַמְלָק. תָּא חֹזֵי, מִן יוֹמָא דְאַתְבָּרִי עַלְמָא, עַד הַהְוָא זָמָנָא, וּמַהְוָא זָמָנָא, עַד דִּיִּיתִי מַלְכָא מִשְׁיחָא, וְאַפְּילָו בַּיּוֹמָיִם דְגֹג וְמַגּוֹג, לֹא יִשְׂתַּבְחַ כּוֹוִתִיהָ. לֹאו בְּגִין חַיִילִין תְּקִיפִין וְסָגִיאִין, אֲלֹא בְּגִין דְבָכָל סְטְרִין דָקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוֹהָ.

וַיֹּאמֶר מֵשָׁה אֶל יְהֹשָׁעַ, אָמַאי לְיְהֹשָׁעַ, וְלֹא לְאֶחָרָא, וְהָא בְּהַהְוָא זָמָנָא רְבִיא הָוֹהָ, דְכְתִיב, (שמות לג) וַיְהֹשָׁעַ בֶּן נֹנֵן נָעַר, וְכָמָה הָוֹהָ בְּיִשְׁرָאֵל תְּקִיפִין מִפְּנֵיהָ. אֲלֹא מֵשָׁה בְּחִכְמַתָּא אָסְטָפָל וַיַּדְעַ. מַאי חַמָּא. חַמָּא לְסָמָל דְהָוָה נְחִית מְסֻטָּרָא דְלָעִילָא, לְסִיעָא לְעַמְלָק לִתְתָּא. אָמַר מֵשָׁה, וְדֹאי קָרְבָּא הַכָּא תְּקִיפָא אַתְחֹזֵי. יְהֹשָׁעַ בְּהַהְוָא זָמָנָא בְּדָרְגָא עַלְאָה יִתְיר אַשְׁתַּבָּחָה. אֵי

תִּמְאָ דְבָשְׁכִינְתָּא אֲשַׁתְּכָה בְּהַהוּא זָמָנָא לְאוֹ חֵכִי, דְהָא
בְמַשָּׁה אֲתָבָסִיבָת וְאֲתָאָחָדָת, אֲשַׁתְּכָה יְהוֹשָׁעַ דְאֲתָאָחָד
לְתַתְּתָא מִיְּנָה. וּבְמַה. אָמַר ר' שְׁמֻעוֹן, בְּהַהוּא אַתָּר,
דְאֲתָקְרֵי גַעַד.

וְהִיִּנוּ דְאָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, מַאי דְכַתִּיב, (ישעה לו) עִינְקִיךְ
תְּرָאֵנָה יְרוּשָׁלָם נָוה שְׁאָנָן אַهֲל בְּלִיצָעַן בְּלִ
יְסָע יְתָדֹתָיו לְגַצָּח. יְרוּשָׁלָם: יְרוּשָׁלָם דְלָעַילָא, דְאַקְרֵי
אַהֲל בְּלִיצָעַן, דְלָא יְשַׁתְּבָח יְתִיר לְמַהְךְ בְּגִלוֹתָא, וְדָא
הָוָא רָזָא דְכַתִּיב, וְיְהוֹשָׁעַ בָּן בּוּן גַעַד. גַעַד וְדָא. לְאָ
יְמִישׁ מַתּוֹךְ הַאֲהָל, הָוָא דְאַקְרֵי אַהֲל בְּלִיצָעַן. מַלְמָד
דְבָכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא, הוּה יְגִינְקִיךְ מִשְׁכִינְתָּא, כִּמְהָה דְהַהוּא
גַעַד דְלָעַילָא, לְאָיְמִישׁ מַתּוֹךְ הַאֲהָל, וַיְגִינְקִיךְ מִפְיהָ
תְּדִירָא. כִּי הָאִי גַעַד (ד"ב ס"ו נ"א) דְלַתְתָּא לְאָיְמִישׁ מַתּוֹךְ
הַאֲהָל, וַיְגִינְקִיךְ מִפְיהָ תְּדִירָא.

בְּגִין כֵּה, כֵּד חַמָּא מִשָּׁה, לְסָמָל, בְּחִית לְסִיעָא
לְעַמְלָק, אָמַר מִשָּׁה, וְדָא הָאִי גַעַד יְקוּם
לְקַבְּלִיהָ, וַיְשַׁלּוּט עַלְיהָ, לְגַנְצָחָא לִיהָ. מִיד וַיֹּאמֶר מִשָּׁה
אֶל יְהוֹשָׁעַ בָּחר לְנוּ אֲנָשִׁים וְצִא הַלִּחְם בְּעַמְלָק, דִילָךְ
הָאִי קָרְבָּא דְלַתְתָּא, וְאַנְאָ אָזְדְּרוּ לְקָרְבָּא דְלָעַילָא. בָּחר
לְנוּ אֲנָשִׁים, וְכָאַיְן בְּגִי וְכָאַיְן, דִיְתַחְזֵוּ לְמַהְךְ עַמְלָק.
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, בְּשַׁעַתָּא דְגַפְיקִיךְ יְהוֹשָׁעַ גַעַד. אַתְעַר

בָּעֵר דְּלֻעִילָא, וְאַתְּתָקֹן בְּכֶמֶה תִּקְוְנִין בְּכֶמֶה זַיִינִין,
 דְּאַתְּקִינָת לִיה אֲמִיה, לְקָרְבָּא דָא, לְנוֹקְמָא נְוֹקְמָא
 דְּבָרִית. וְהִיְינוּ דְכַתִּיב, (וַיָּקֹרְא כו) חַרְבָּ נְוֹקְמָת נְקֻם בְּרִית,
 וְדָא הוּא רֹא דְכַתִּיב, וַיְחַלֵּשׁ יְהוָשָׁע אֶת עַמְלָק וְאֶת עַמוֹ
 לְפִי חַרְבָּ. לְפִי חַרְבָּ וְדָא, וְלֹא לְפּוֹם רְוִמְחִין זַיִינִין, אֶלָּא
 בְּחַרְבָּ וְדָא הִיא, הָאֵי דְאַקְרֵי חַרְבָּ נְוֹקְמָת נְקֻם בְּרִית.
 וּמִשָּׁה אַתְּתָקֹן לְקָרְבָּא דְלֻעִילָא, וַיְדֵי מִשָּׁה כְּבָדִים:
 כְּבָדִים מִמְּשָׁ, יְקִרְיָן, קְדִישָׁן, לֹא אָסְתָּאָבָן
 לְעַלְמִין. יְקִרְיָן דְאַתְּחַזְוִין לְאַגְחָא בָּהוּ קָרְבָּא דְלֻעִילָא.
 וַיְקַחַו אָבָן וַיִּשְׂמַחוּ תְּחִתָּיו וַיִּשְׁבַּע לְלִיה, בָּגִין דִּיְשָׁרָאֵל
 שָׁרִין בְּצָעֵרָא, וַיְהָא עַמְהוֹן בְּצָעֵרִיהָן.

וְאַהֲרֹן וְחוֹרֵר תְּמָכוּ בַּיָּדָיו מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו^{אַמְוֹנָה וְגֹו'}, מַאי תְּמָכוּ בַּיָּדָיו. אַמְוֹנָה. (אַמְוֹנָה
 מִהִימְנוֹתָא וְדָא) וּכְיַי עַל דְאַהֲרֹן וְחוֹרֵר תְּמִיכָוּ לִידָיו, הַוּ יָדוֹי
 אַמְוֹנָה. אֶלָּא, מִשָּׁה כֹּלָא בְּחַכְמָתָא עַבֵּיד מַה דְעַבֵּיד.
 אַהֲרֹן וְחוֹרֵר, דָא מִסְטָרָא דִילִיה, וְדָא מִסְטָרָא דִילִיה,
 וַיְדֵי בְּאַמְצָעִיתָא, וַעַל דָא וַיְהִי יָדָיו אַמְוֹנָה, מִהִימְנוֹתָא.
 אַהֲרֹן בָּגִין דִיְתָעֵר סְטָרָא דִילִיה, (חוֹקָת קָלָא ע"ב) וְחוֹרֵר בָּגִין
 דִיְתָעֵר סְטָרָא דִילִיה, וְהָוו אַחִידָן בַּיָּדוֹי מִפְאָן וּמִפְאָן,
 דְאַשְׁתְּבַחָא סִיוּעָא דְלֻעִילָא.

(שמות יז) **וְהִי** כַּאֲשֶׁר יְרִים מֹשֶׁה יָדו וְגַבֵּר יִשְׂרָאֵל. כַּאֲשֶׁר יְרִים: דָּזְקִיף יִמְגִןָּא עַל שְׁמַאלָּא, וְאַתְּפִוָּן בְּפְרִישָׁו הַידּוֹי. וְגַבֵּר יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל דָּלְעִילָּא. וְכַאֲשֶׁר יִגְנִיחַ יָדו וְגַבֵּר עַמְלִיק, בְּשַׁעַתָּא דִּישָׂרָאֵל לְתַתָּא, מְשַׁתְּפָכִין מַצְלֹותָא, לֹא יִכְלִין יָדֵי מֹשֶׁה לְמַיְקָם בְּזָקִיףּוּ, וְגַבֵּר עַמְלִיק. מִפְּאָן אָוְלִיפָּנָא, אָפַע עַל גַּב דְּכָהָנָא פְּרִישָׁ יָדוּ, בְּקָרְבָּנָא, לְתַקְנָא גְּרִמיָּה בְּכָלָא, יִשְׂרָאֵל בְּעֵינָן לְאַשְׁתְּפָחָא בְּצַלּוֹתָהּוּן, עַמְמִיהּ.

תָּאָנָא, בְּקָרְבָּא דָא דַעֲמַלִּיק, אַשְׁתְּכָחוּ עַלְאַיִן וְתַתָּאַיִן, וְעַל דָא, וַיְהִי יָדֵיו אָמוֹנָה, בְּהַימְנוֹתָא בְּדַקָּא חֹזֵי. וַיְהִי יָדֵיו אָמוֹנָה. וַיְהִי יָדֵיו מַבּוּעַ לִיהְיָה. אֶלָּא, בְּגַיִן דְתַלְיָא כֹּלָא בִּימְנָא, כְּתִיב וַיְהִי. וְכְתִיב יָדֵיו, בְּגַיִן דְהָנוֹא עַקְרָא דְכָלָא. וְכְתִיב, (שמות טו) יִמְגַנֵּךְ יְיָ נָאָדָרִי בְּפַח יִמְגַנֵּךְ יְיָ תְּרֻעָץ אָוִיב.

(שמות יז) וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה כְּתַב זֹאת זְכָרוֹן בְּסֶפֶר וְגוּ. הָא חֹזֵי, מָה כְּתִיב לְעִילָּא, וַיְחַלֵּשׁ יְהוֹשָׁעַ אֶת עַמְלִיק וְאֶת עַמוֹ לְפִי חַרְבָּ. וַיְחַלֵּשׁ, וַיְהַרְגֵּג מַבּוּעַ לִיהְיָה. אֶלָּא, וַיְחַלֵּשׁ, כִּמְהָ דָאָתָמָר, (ישעיה צ) חַוְלֵשׁ עַל גּוּיִם. יְהוֹשָׁעַ הָוֹה חַוְלֵשׁ עַלְיִיהְוּ, וְהָהּוֹא חַרְבָּ נֹקְמָת נִקְםָ בְּרִית קְטִיל לֹוֹן, דָכְתִיב לְפִי חַרְבָּ כִּמְהָ דָאָתָמָר.

כְּתַב זֹאת זְכָרוֹן, זֹאת דִיקָא. וְשִׁים בָּאָזְנֵי יְהוֹשָׁעַ, דָהָא הוּא זָמֵן לְקַטְלָא מַלְכֵין אַחֲרָבִין. כִּי מָהּ אִמְמָה.

מְחֵה: לְעִילָּא. אֲמֵחֵה: לְתַתָּא. זֶכֶר, דּוֹכְרֵנָא דְלְעִילָּא וְתַתָּא.

אמָר רַבִּי יַצְחָק, כְּתִיב כִּי מְחֵה אֲמֵחֵה, וּכְתִיב (דברים כט) תִּמְחֵה אֶת זֶכֶר עַמְלִיק. אֲלָא, אָמָר קָדוֹשׁ שָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַתָּוּן מְחוֹן דּוֹכְרֵנִיה לְתַתָּא, וְאַנְאָ אֲמֵחֵה דּוֹכְרֵנִיה לְעִילָּא.

אמָר רַבִּי יוֹסֵי, עַמְלִיק עַמִּין אַחֲרֵנִין אִיִּיתִין עַמִּיה, וּכְלָהוּ דְחִילּוֹ לְקַרְבָּא בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, בֶּר אַיִּהוּ. וּבְגִין כֵּה, יְהוֹשֻׁעַ הָהָר חֹלֵשׁ עַלְיִהוּ. רַבִּי יוֹסֵא אָמָר, וַיְחַלֵּשׁ יְהוֹשֻׁעַ, דְּתַבֵּר חִילָּא דְלְהֹן מְלָעִילָּא.

(שמות יז) וַיַּבְנֵן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרֵא שְׁמוֹ יְיָ נָפִי. וַיַּבְנֵן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, לְקַבֵּל הַהֹּא דְלְעִילָּא. וַיִּקְרֵא שְׁמוֹ הַהֹּא מֹשֶׁה (ב"א דְהַהֹּא מִזְבֵּחַ) יְיָ נָפִי. מַאי יְיָ נָפִי. בְּגִין דָּאנְקִים נִקְמְתָא דְהַהֹּא רְשִׁימָא (דף ס"ו ע"ב) קָדִישָׁא דְיִשְׂרָאֵל, וּמַהְוָא זְמָבָא אַתְקָרִי, חַרְבָּ נִקְמָת נִקְמָת בְּרִיתָה. רַבִּי יוֹסֵי אָמָר, וַיַּבְנֵן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, מִזְבֵּחַ לְכִפְרָא עַלְיִהוּ. וַיִּקְרֵא שְׁמוֹ. שְׁמוֹ דְמַאן. אָמָר רַבִּי חִיאָ שְׁמִינִיה דְמַדְבָּחָא הַהֹּא. יְיָ נָפִי: כִּמֵּה דָאַת אָמָר, וְשָׁם גַּסְהָה. וּכְלָא מַלְאָ חַד, עַל דָאַת פְּרָעוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאַתְגָּלִילִיא הַהֹּא אַת קִיְּמָא, רְשִׁימָא קָדִישָׁא. מִבָּאָן אוֹלִיפְנָא, דְכִיּוֹן דָאַת גִּזְוָר בְּרִיה דָבָר נְשָׁה, וְאַתְגָּלִילִיא בֵּיה אַת רְשִׁימָא

קדישא קיימא. ההוא אקרוי מזבח לכפרא עליה. ומה שמייה. יי' גpsi.

כגונובא דא יעקב, בנה מדבחא, דכתיב, (בראשית ל) ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל. למנן. לההוא אתר באקרוי מזבח. וממן שמייה. אל אלהי ישראל.

אמר רבי יוסי, מא' דכתיב, (שמות כ) ויראו את אלהי ישראל וגו'. וכי מאן יכול למחייב ליה לקודשא בריך הוא, והא כתיב (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי. והכא אמר ויראו אלא דאתגליא קשת עליהו בגונין בהירין, והכי תנינו, כל מאן דастכל בקשת, כמאן דמסתכל בשכינה, ולאסטכל בשכינתא אסир.

ועל דא, אסир ליה לאיבניש, לאסטכל באצבעיתו דכהני, בשעתא פרסי ידיהו. אסור לאסטכל באקשת. מאן קשת. אמר רבי אבא, בקשת סתם אמר ליה Mai בקשת סתם אמר ליה בקשת דלעילא, ובקשת דלתתא.

בקשת דלעילא, בגונוי. הכל מאן דיסתכל בגונוי, פאילו אסטכל באתר דלעילא, ואסир לאסטכל ביה, דלא עבד קלנא בשכינתא. קשת דلتתא Mai היא. ההוא את קיימא, דאטראשים ביה בבר

בְּשָׁ, דְּכֹל מֵאַן דִּיסְתְּפָל בֵּיהַ, עֲבִיד קָלְגָּא לְעַילָּא.
 אמר רבי יצחק, אֵי הַכִּי וְהַכְּתִיב (בראשית כד) שֵׁים נָא יַד
 תְּחַת יַרְכִּי, דְּהֹוּ אָוְמִי לֵיהַ בְּהָאִי אֶת. אמר לֵיהַ,
 אֲנָה לְהֹו לְאַבְהָן דְּעַלְמָא, דְּלִית אַיְנוּ כְּשַׁאֲר בְּנֵי עַלְמָא.
 וְעוֹד, שֵׁים נָא יַדְך תְּחַת יַרְכִּי פְּתִיבָה, וְלֹא כְּתִיב רָאָה תְּחַת
 יַרְכִּי, בְּגַין כֵּה אָסִיר לְאַסְתְּפָלָא בְּקַשְׁת סְתָם, כִּמֵּה
 דְּתַגְיָינָן.

תָּאָנָא, וַיַּרְאוּ אֶת אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל, דְּאַתְגָּלִיא קָשָׁת
 עַלְיָהוּ, בְּגַוְונִין שְׁפִירִין נְהִירִין, מְלַחְטָן לְכָל
 עַיְרָ, מִשְׁמָעָ דְּכְתִיבָה, אֶת אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל וְלֹא כְּתִיב וַיַּרְאוּ
 אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל. אמר רבי יוסי, נְהֹרָא דְּבִינְצִינָא
 דְּשִׁבְינָתָא. וּמַאי נְהֹרָא. הַהוּא דְּאַקְרֵי נְعָר, דְּמִשְׁמִיש
 לְשִׁכְיָנָתָא, בְּמִקְדְּשָׁא. וּבְגַין כֵּה, אֶת דִּיְקָא.

וְתְּחַת רְגָלוֹן כְּמַעַשָּׂה לְבָנָת הַסְּפִירָ, דְּאַתְרְשִׁים בֵּיהַ
 תְּחֻות דְּוִיכְתִּיהָ, חַד לְבִינָתָא מַאֲיָנוּ לְבָנָין דְּהֹוּ
 בָּנָין בְּמִצְרִים, דְּתַגְיָינָן, אַתְּתָא חַדָּא אוֹלִידָת בְּמִצְרִים,
 וְהֹוּ אָתִין סְרִכִּי פְּרֻעָה, וְעַאלָת לֵיהַ בְּחַד לְבִינָתָא, וְאַתָּא
 פָּס יַדָּא וְאַחַד לֵיהַ, וְאַתְרְשִׁים תְּחֻות רְגָלוֹן דְּשִׁבְינָתָא,
 וְקַיִמָּא קָמִיהָ, עַד דְּאַתּוֹקָד בַּיּוֹם דְּלִתְתָּא, דְּכְתִיבָה,
 וְלֹא זָכֵר הַדּוֹם רְגָלוֹן.

(איכה ב) ר' חייא אמר, לְבָנָת הַסְּפִירָ: נְהִירָתָא דְּסְפִירָ, קָלְדִּיטִי

בְּקַנְדִּיטִי גָּלִיפִין עַלְעַזְלָא, דְּמַתְלָהֶטָּא לְשַׁבְּעֵין וְתַרְיֵין עֲבָרִי, הַדָּא הַוָּא דְּכַתְּיב, (ישעה כ) **וַיִּסְדֹּתֵיךְ בְּסַפְּרִירִים.** (שמות כ) **וְכַעַצְמָם הַשְׁמִים. מַאי עַצְמָם הַשְׁמִים.** אמר רבי אבא, מה עצם השמים, גלייפה בשבעין ותרין ענפין, פרחין מלחתן בכל עיר. אוף הכא, חייזו ההויא עצם השמים בחיזו שמייא ממש. רבי יהודה אמר, פלא אתרשים בהויא בהירג, דחיזו דמתגלפה מסטרא דשכינתא.

אמר רבי חזקיה, אי הכא, זהא שתין איבון, בסחרגיה דשכינתא, דכתיב, (שיר השירים ג) **שְׁשִׁים גְּבוּרִים סְבִיב** לה. אמר לייה הכא הויא ודי. אלא איבון שתין, אתבהירו בתריסר תחומיין, ולא אעדיאו מפרונותהא לעלמיין. דתיגנון, טריסר תחומיין, גלייפין עלאין, במתקהלא סליקו, באילנא קדיישא רבא ותקיף. וכלהו בהירין במטרוגיתא, כד אתחברת במלפא. ודא הויא עצם השמים, עצם השמים ממש. וכל איבון בהירין שבילין, מגהרין ביה, בנהייו דמטרוגיתא.

וְתַאֲנָא, נְהִירו דאלין שתין, דסחרגה, רשיימין ביה**בְּהַהְוָא בְּעֵד, וְקַרְיָגָנוּ לְהָוּ שְׁתִין פּוֹלְסִי דְנוּרָא,** דאתלבש בהו מסטר דשכינתא, מתלהטן בדיןא, הדא **הַוָּא דְּכַתְּיב** (דף ס"ז נ"א) **שְׁשִׁים גְּבוּרִים סְבִיב** לה.

תָּאֹנָא, וַיַּבְנֵן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ כִּמְהַדְּמֵינָא. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ הַ' גַּסְפִּי. הַ' גַּסְפִּי מִמְּשֵׁשׁ. אֲמָאִי. בְּגִין דַעֲמַלְקַ בְּטַל כָּל אַיְבּוֹן דְהַווּ גַזְירִין, וְלֹא אַתְפְּרָעוֹ, וְגַזְוַר לֹזַן וְשַׁדִּי לְהֹו לְעַילָּא, וְאָמַר טֹול מַה דְאַתְרָעִית בֵּיהַ. בֵּיהַ שְׁעַתָּא מַה בְּתִיבַּה. וַיֹּאמֶר כִּי יַד עַל כְּסֵי הָמְלָכָה לְהֹהֶן בְּעַמְלִיק מַדָּר דָר. מַדָּר דָר חַסְרִין, מַדְיוֹרִין דְלַעַילָּא, וַמַּדְיוֹרִין דְלַתְתָּא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל דָרָא וְדָרָא, בְּכָל דָרִין דְאַתִּין לְעַלְמָא, לִית לְךָ דָר דְלִית בְּהֹו מַהְהוֹא זְרֻעָא בִּישָׁא, וַקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲגַח בְּהֹו קָרְבָּא. ר' יִצְחָק אָמַר מַדְרוֹתָא דְלַתְתָּא לְדִירָא דְלַעַילָּא) וְעַלְיִיהוּ כְּתִיב (תְּהִלִּים קד) יִתְמַנוּ חַטָּאים מִן הָאָרֶץ וְגַוּ. מִן הָאָרֶץ: בְּעַלְמָא דִין, וּבְעַלְמָא דָאתִי. בֵּיהַ זְמָנָא בְּתִיבַּה, בְּרַכִּי נְפָשִׁי אַתְהַ' הַלְלוּיָה.

פרק יְתָרו

(שמות יד) **וַיִּשְׁמַע** יְתָרו פָּהַן מִדְיָן הַתֵּן מֹשֶׁה אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְגַוּ. רַבִּי חִזְקִיָּה (נ"א ר' אַלְעָזָר) פָתָח וְאָמַר, (וַיִּקְרָא ט וַיֹּשָׁא אַהֲרֹן אֶת יְדָוַיָּהוּ. כְּתִיב יְדָוַיָּה, בְּגִין דְבָעֵי לְאַרְמָא יְמִינָא עַל שְׁמָאָלָא, וְהָא אַזְקִימְבָא רָזָא. אֲשֶׁר חָנָא בְּסְפָרָא דְשַׁלְמָה מַלְפָא, דְכָל מַאֲנָן דְאָרִים יְדוֹי לְעַילָּא, וְלֹא אַיְבּוֹן בְּצַלּוֹתִין וּבְעוֹתִין, הָאִי אִיהָו בֵּר נְשָׁה, דְאַתְלְטִיא מַעֲשָׂרָה שׂוֹלְטִינִין מִמְּבָנָן. וְאַיְבּוֹן (קהלת ז) עַשְׂרָה שְׁלִיטִין אֲשֶׁר הִי בָּעֵיר. אַלְיַן אַיְבּוֹן עַשְׂרָה

תָּאֹנָא, וַיַּבְנֵן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ כִּמְהַדְּמֵינָא. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ הַ' גַּסְפִּי. הַ' גַּסְפִּי מִמְּשֵׁשׁ. אֲמָאִי. בְּגִין דַעֲמַלְקַ בְּטַל כָּל אַיְבּוֹן דְהַווּ גַזִירִין, וְלֹא אַתְפְּרָעוֹ, וְגַזְוַר לֹזַן וְשַׁדִּי לְהֹו לְעַילָּא, וְאָמַר טֹול מַה דְאַתְרָעִית בֵּיהַ. בֵּיהַ שְׁעַתָּא מַה בְּתִיבַּה. וַיֹּאמֶר כִּי יַד עַל כְּסֵי הַמְּלָכָה לְהֹהֶן בְּעַמְלִיק מַדְרָדָר. מַדְרָדָר דְרַחְסְרִין, מַדְיוֹרִין דְלַעַילָּא, וַמַּדְיוֹרִין דְלַתְתָּא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל דְרָא וְדְרָא, בְּכָל דְרִין דְאַתִּין לְעַלְמָא, לִית לְךָ דָר דְלִית בְּהֹו מַהְהוֹא זְרֻעָא בִּישָׁא, וַקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲגַח בְּהֹו קְרָבָא. ר' יִצְחָק אָמַר מַדְרוֹתָא דְלַתְתָּא לְדִירָא דְלַעַילָּא) וְעַלְיִיהוּ כְּתִיב (תְּהִלִּים קד) יִתְמַנוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ וְגוֹ. מִן הָאָרֶץ: בְּעַלְמָא דִין, וּבְעַלְמָא דְאַתִּי. בֵּיהַ זְמָנָא בְּתִיבַּה, בְּרַכִּי נְפָשִׁי אַתְהַ' הַלְלוּיָה.

פרק יְתָרו

(שמות יד) **וַיִּשְׁמַע** יְתָרו פָּהַן מִדְיָן הַתֵּן מֹשֶׁה אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְגַזּוֹ. רַבִּי חִזְקִיָּה (נ"א ר' אַלְעֹזָר) פָתָח וְאָמַר, (וַיִּקְרָא ט וַיֹּשָׁא אַהֲרֹן אֶת יְדוֹ. כְּתִיב יְדוֹ חַד, בְּגִין דְבָעֵי לְאַרְמָא יְמִינָא עַל שְׁמָאָלָא, וְהָא אַזְקִימְנָא רָזָא. אֲשֶׁר חָנָא בְּסְפָרָא דְשְׁלָמָה מַלְפָא, דְכָל מַאֲן דְאָרִים יְדוֹי לְעַילָּא, וְלֹא אַיְבּוֹן בְּצָלוֹתִין וּבְעוֹתִין, הָאִי אִיהָו בֵּר נֶשֶׁר, דְאַתְלָטִיא מַעֲשָׂרָה שׂוֹלְטָגִין מִמְּגַן. וְאַיְבּוֹן (קהלת ז) עֲשָׂרָה שְׁלִיטִין אֲשֶׁר הִי בָּעֵיר. אַלְיַן אַיְבּוֹן עֲשָׂרָה

די ממן על פרישו דידין לעילא לנטלא והוא צלotta, או היה ברכתא, ויהבי ביה חילא, לאתייקרא שמא קדיشا, ואתריך מתתא. כיון דמתתא אתריך, מהו פרישו דידין לעילא, בדין אתריכא מעילא, ואתייקר מפל סטרין.

ואליין עשרה ממן, זמיגין לנטלא מאיבון ברכאנ דלעילא, ולארקא לחתטא, ולברכא להו דمبرך ליה, דכתיב, (במדבר) ואני אבריכם.

בגין כה, סטמר בר נש, בשעתא דירים יdoi לעילא, למשוי בצלו, או ברכאנ או בבעיטה, ולא ירים יdoi למגנא, בגין דאלין עשרה איבון זמיגין, ומתרין. לגביה היה פרישו דידין, וא' הויא למגנא, איבון עשרה לטין ליה, במאן וארבעין ותמניא לווטין. והאי איהו דכתיב ביה, (תהלים קט) ויאhab קללה ותבואהו.

ובדין, רוח מסאבא שרייא על איבון ידין, דאייה ארחה לאשרי על אחר ריקניא, וברכתא לא שרייא באתר ריקניא. ועל דא (נ"א דمبرך ליה וא' אינון מתרין לגביה היה פרישו דידין ואיהו למגנא אינון לטין ליה במאן וארבעין ותמניא לווטין ובדין רוח מסאבא שרייא על אינון ידין דאייה ארחה לאשרי על אחר ריקניא בגין קר סטמר בר נש בשעתא דארים יdoi לעילא לממשוי בצלו או ברכאנ ובצלotta ולא ירים יdoi למגנא ועל דא) כתיב, בראשית ד) הרימות ידי אל ה' אל עליון, דמתרגמינן בצלו.

ובהאי פרישו כדיין, אית רזין עלאין, בשעתא דאתפרישו, ואוזקפו לעילא, אוקיר בר בש לקידשא בריך הנו, בכמה רזין עלאין. אחוי ליחדא רזא דעשרה אמירן, בגין ליחדא פלא, ולאתברכה שמא קדיישא פדקא חזוי, (ר"ח א' ב') ואחו ליחדא רזא דרתיכין פנימיאין, ורתיכין דלבר, בגין דיתברך שמא קדיישא בכל סטרין, ויתיחד פלא בחדא, עילא ותתא.

פתח ואמר, (שמות כט) ולא יראו פני ריקם, דא איהו רזא דזקיפו דצבען, כד זקייף לוון בר נש לעילא, דבעי דלא לאוזקפא בריקניא, אלא בצלו וביבועותין ובררכאן. (או בחד מביהו) ועל דא ולא יראו פני ריקם. ולא יראו לפני לא כתיב, אלא פני, רזא דזקיפיו דצבען, דלא אצטרכו לזקפא למגנא, כמה דאתמר. עשרה שליטין דקאמרון, איונע עשר אמירן לחתא, ברזא (נ"א עשרה שלטבין ממן דקאמרון, איונע ממן לחתא ברזא) דאתוון רשיינין בגוונא דלעילא, ואליין קיימין בקדמיתא על ההוא זקייפן דצבען. (דף ס"ז ע"ב) ובהא כל סטרא דקדושה אתה אחד לעילא לארמא, כדין כל סטרין אחרנין אתפפין כל蒿, ואודן למלפה קדיישא.

תא חזוי, ברזא דקדושה (נ"א דשםא קדיישא) איהו מלך, וכחן

וְמִשְׁמֶשׁ תְּחֻזֵּתִיהָ, (ברזא דקדושה) בֵּין לְעַילָּא בֵּין לְתַתָּא. אֲיַת
מֶלֶךְ לְעַילָּא, דְּאַיְהוּ רֹזֵא דְקַדֵּשׁ הַקָּדְשִׁים, וְאַיְהוּ מֶלֶךְ
עַלְּאָה, וְתְּחֻזֵּתִיהָ אֲיַת כְּהֵן רֹזֵא דָאוֹר קָדְמָה, דְקָא מְשַׁמֵּשׁ
קָמִיה, וְדָא אַיְהוּ כְּהֵן דָאָקָרִי גָּדוֹל, סְטָרָא דִימִינָא.
אֲיַת מֶלֶךְ לְתַתָּא, דְּאַיְהוּ בְּגֻוּנָא דְהַהוּא מֶלֶךְ עַלְּאָה,
וְאַיְהוּ מֶלֶךְ עַל כָּלָא דְלַתַּתָּא. וְתְּחֻזֵּתִיהָ אֲיַת כְּהֵן
דְמִשְׁמֶשׁ לִיה, רֹזֵא דְמִיכָּאֵל כְּהֵנָא רְבָא, דְּאַיְהוּ לִימִינָא.
(וְאֵי בְּסְטָרָא דְקַדְשָׁה אֲיַת מֶלֶךְ וּכְחָן) וְדָא אַיְהוּ רֹזֵא דְמַהְיָמָנוֹתָא
שְׁלִימָתָא, סְטָרָא דְקַדְוָשָׁה.

בְּשִׁירָא אַחֲרָא, **דְּלֹא** אֵיתָו סְטֶרֶא **דְּקָדוֹשָׁה**, **אֵיתָ רְזָא**
דְּאֵיתָו מֶלֶךְ, וְהָא אָוקִימְנָא **דְּאָקָרִי** (קהלת ד) מֶלֶךְ
זָקָן וּכְסִיל, וִתְחֻזְתִּיה אֵיתָ כְּהֵן אָוֹן, וְדָא הוּא **רְזָא** דְּכַתִּיב,
(הושע יב) **וַיֹּאמֶר** אֶפְרַיִם אֶיךָ עִשְׂרַתִּי מִצְאָתִי אָוֹן לִי, בְּגַין
דְּחִילָא דָא, **שְׁלַטָא** עַל הַהוּא **עוֹבֶדֶתֶא** דְּעַבֶד יְרַבְּעָם.
וְאַלְמַלְאָא **דְּאַשְׁפָחָה** **חִילָא** דָא, **לֹא** יְכַל **לְאַצְלָחָא** **בְּהַהוּא**
עוֹבֶדֶתֶא.

רֹזֵא דְמַלָּה, בְשֻׁעַתָּא דְהָאִי מֶלֶךְ וְהָאִי כְּהָן אֲתִכְפִּין,
וְאֲתִבְרוֹג, כְּדַיָּן כָּל סְטְרִין אֲחַרְבִּין אֲתִכְפִּין, וְאוֹדֵן
לִיהְיָה קָדוֹשׁ אֶבְרִיךְ הָנוּא, כְּדַיָּן קָדוֹשׁ אֶבְרִיךְ הָנוּא שְׁלִיטָ
בְּלָחֹודְיוֹ עַיְלָא וְתַתָּא, כַּמָּה דְאַתָּ אָמַר, (ישעה ב) וְגַשְׁגַּב יִיְ'
לְבָדוֹ בַּיּוֹם הָהָנוּא.

כִּגְוֹנוֹנָא דָא, וַרְזָא דָא מִמְשָׁ, עֲבָד קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא
בְּאֶרְעָא, דְתַבְרָ מֶלֶךְ זְקוֹן וְכִסְיל, וְדָא הַוָּא
פְּרֻעה, בְּשַׁעַתָּא דְאַתָּא מְשָׁה לְפִרְעָה, וְאָמָר, (שםות ח)
אֱלֹהִי הָעֲבָרִים נִקְרָא עַלְיָנוֹ, פָּתָח וְאָמָר, לֹא יַדְעַתִּי אֶת
יְיָ, וּבָעָא קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא דִתְיִקְרָר שְׁמִיה בְּאֶרְעָא,
כִּמְהָ דְאַיְהוּ יַקְרָא לְעַילָא. כִּיּוֹן דָאַלְקִי לִיה וְלַעֲמִיה,
אַתָּא וְאָודִי לִיה לְקָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא.

וְלֹבֶתֶר אַתְבָר וְאַתְבְּפִיא הַהֲוָא כְהֵן אָוֹן, יְתֻרוֹ, דְמִשְׁמֶנֶשׁ
תְּחוּתִיה, עַד דְאַתָּא וְאָודִי לִיה לְקָוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הַוָּא, וְאָמָר בָּרוּךְ יְיָ אֲשֶׁר הַצִּיל אֶתְכֶם וְגַוּ, עַתָּה יַדְעַתִּי
כִּי גָדוֹל יְיָ וְגַוּ, וְדָא הַוָּא כְהֵן אָוֹן, סְטָרָא אַחֲרָא, דְאַיְהוּ
סְטָר שְׁמָאַלָא. וְדָא אַיְהוּ רְזָא דְאַמְרָה רְחֵל, בְּכָד חִמָּאתִ
דְמִיתָת, כִּמְהָ דְכַתִּיב, (בראשית לה) בֵן אָוֹבִי. וּבְגִין דָא אָוֹחֵי
(נ"א אָוֹדי) יַעֲקֹב, וְאָמָר בֵן יְמִינָה, וְלֹא בֵן אָוֹבִי, סְטָר יְמִינָא,
וְלֹא שְׁמָאַלָא.

וְכִיּוֹן דַהֲוָא מֶלֶךְ וּכְהֵן אָודִוּ לְקָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא,
וְאַתְבָרוּ קָמִיה, בְּדִין אַסְתָּלָק קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא
בְּיִקְרִיה עַל כָּלָא, עַילָא וְתַתָּא, וְעַד דְאַסְתָּלָק קָוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הַוָּא בְּיִקְרִיה, בְּכָד אָוֹדֵן אַלְיִין קָמִיה, לֹא אַתִּיהִיבָת
אָוֹרִיִּתָא. עַד לֹבֶתֶר דְאַתָּא יְתֻרוֹ, וְאָודִי וְאָמָר, עַתָּה
יַדְעַתִּי כִּי גָדוֹל יְיָ מִכָּל הָאֱלֹהִים. בָּרוּךְ יְיָ אֲשֶׁר הַצִּיל

אתכם וגו'. כדיין אַסְתָּלָק קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּקְרִיהַת
עִילָּא וִתְּפָא, וְלֹבֶתֶר יַחֲבֵד אָוֹרִיְתָא בְּשָׁלִימָג, דְּשַׁלְטָבוֹ עַל
כֵּלָא.

רְبִי אַלְעֹזֶר פָּתָח וָאָמַר, (תהילים ס) יְדוֹךְ עַמִּים אֱלֹהִים
יְדוֹךְ עַמִּים כָּלִם, תָּא חֹזֵי, דָוד מַלְכָא קָם וְשַׁבַּח
וְאָזִי לְמַלְכָא קְדִישָׁא. וְהָוָא אַשְׁתַּדֵּל בְּאָוֹרִיְתָא, בְּהָהִיא
שְׁעַתָּא כְּדֵד רֹוחַ צְפוֹן אַתְּעָר, וְהָוָה בְּטַש בְּאַיְנוֹן נִימִין
דְּכַנּוֹרָא, וּכְנֹרָא הָוָה מַנְגָּן וָאָמַר שִׁירָה וּכְיוֹ, וּמָה שִׁירָה
הָוָה קָאָמֵר.

תָּא חֹזֵי, בְּשְׁעַתָּא דְּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתְּעָר לְגַבֵּי כָּל
אַיְנוֹן רְתִיבֵין, לְמַיְהָב לֹזֵן טְרֵפָא, כִּמֵּה דְּאָזְקִימְנָא
דְּכַתִּיב, (משל לי) וְתָקָם בְּעוֹד לִילָּה וְתָהַנוּ טְרֵף לְבִיתָה וְחַק
לְבָנָרָותִיהָ. כדיין, כָּלָהו בְּחַדּוֹ, פָּתָחֵי וָאָמַרִי, (תהילים ס)
אֱלֹהִים יְחַפְּנוּ וַיְבַרְכְּנוּ יְאָרְפָּנוּ אַפְנָנוּ סָלָה. כְּדֵד רֹוחַ צְפוֹן
אַתְּעָר וְנַחַית לְעַלְמָא, בְּשִׁיב וָאָמַר, לְדַעַת בָּאָרֶץ דְּרַכְךָ
בְּכָל גּוֹיִם יְשֻׂעָתָה. כְּבָור בְּשְׁעַתָּא דְּאֵיתָה מַנְגָּנָא בַּיה
בְּהָהָוָה רֹוחָא, פָּתָח וָאָמַר יְדוֹךְ עַמִּים כָּלִם (חסר) דָוד כְּדֵד
הָוָה קָם, וְאַתְּעָר עַלְיָה רֹוחַ קְדָשָׁא, פָּתָח וָאָמַר, אָרֶץ
בְּתִנְהָה יְבוֹלָה יְבַרְכְּנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהִינוּ יְבַרְכְּנוּ אֱלֹהִים
וַיִּירְאוּ אֹתוֹ כָּל אָפָּסִי אָרֶץ. בְּגִין לְאַמְשָׁכָא טִיבוֹ
דְּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַעַילָא לְתַתָּא. לְבֶתֶר אַתָּא דָוד